5857 Ն· 1887 ԱՊՐԻԼ 25 ՃԻՒՄԱ ԻՐԹԷՍԻ 28 ԻՆՃԻ ՍԷՆԷ ԱԼԱՖ· 7 ՄԱՅԻՍ Ն· 5857

ՖԻԵԱԹԼԱՐ
Սէնէլիք մէճիտ 8
Ալթը այլըգ 4
Իլանլարըն սադըրը 40 փարա·

Մանզումէի Էֆքեար

ԻԽԹԱՐԱԹ
Ղազէթէյէ կէօնտէրիլէճէկ ... ...
Պիր Նիւմէրօ 40 փարա·

ԲՕՍԹԱ ԻՃՐԷԹԻ ՊԻԶԷ ԱՅԻՏ ՏԻՐ — ԳԱԼԱԹԱ ԽՐՍԻ ԽԱՆ ՆԻՄԵՐՕ 41

١٣٠٣ ՆԻՍԱՆ ٢٥ — ՍԱՀԻՊ ԻՄԹԻԵԱԶ ԿԱՐԱՊԵՏ Ե· ՓԱՆՈՍԵԱՆ — ١٣٠٤ ՇԱՊԱՆ ١٤

ԳՈՒԼԱԴՍԸԶԵԱՆԸՆ ՄՈՒՀԱՔԷՄԷՍԻ

—

Բէնճշէնպիհ կիւնիւ, Թարաֆէյն վէքիլլէրի հազըր օլտուգլարը հալտէ ալէնէն մուհաքէմէյէ պէտ օլունարագ, Թանզըգըամըն պունտան իպարէթ խուլէ րէյիս էֆէնտի Թարաֆընտան Թէֆհիմ օլունտու. մուավին Համտի էֆէնտի գըրաաթէ, իքի տէֆա տըր իճրա գըլընան մուհաքէմէ, Լազարինին գաթիլ օլան միւթթէհիմ հազըրընտա իտի. պիտաաէթի մուհաքէմէտէ, մաւճիւտ գաթլ օլան ահվալ վէ էսպապը իթհամ պէեան պույուրմուշ իտի. կէրչի էվվէլճէ արզ օլունան չէյ Թէքրար էտէճէք տիր, վէ իշին էհէմմիյէթինէ կէօրէ. սէօզիւ ուզաթմաճագ տըր. պու գաթիլ մէսէլէսի, Մարգարըն պալտըզը Իլմօն իլէ, Լազարինին հուսուլէ կէթիրտիկլէրի մուաշագանըն նէթիճէսի տիր. չու մուամէլաթ, Իլմօն վէ չուհատարըն իխպարը իլէ սապիթ տիր. սաաթ 11տէ Մարգար Վօյվոտա մէրքէզինտէ Լազարիի կէօրմիւշ, վէ խտաայի սըրգաթ էթմիշ տիր. բօլիստէ տախի խտաասընը տէրմէեան էթմէսի Թէքլիֆ օլունմուշ վէ Մարգար կիտէրէք Լազարիտէ քէֆալէթէ սալըվէրիլմիշ տիր. ուսթաասընըն տուքքեանընա կիտէրէք, Եօթէ պէքի տօլուշըր իքէն, սաաթ պիրի չարէէք կէչէրէք մազթէլէ կէլմիշ տիր, Բանաեօթուն իֆատէսինէ նազարէն, լաթէրնա չալընըեօր վէ պիր գաչ քիշի օրատա տուրուեօր իտի, պու արալըգ պիրի աչագը տիկէրի եոգարը կիթտի. (ըսթասու ըսթասու) տէնիլէրէք, պիր Թապանճա պաթլատը պու գաթլ «խէրի Թարաֆընտան իգա օլունտա իտի, գաթիլ եօգարը կիթմէգ իտի. չիւնքի օ սօգագ չըգմազ իտի, վէ օրատա մարգարըն էվի վար իտի. հէմտէ գաթիլտէն մուգատտէմ, օ պիր իքի քիշի այրըլըշ, արթըգ գաթլի աչէրինէ իտատա մանիյ եօգ տուր. չունքի, գաթիլ պալօն իլէ ուչմամըչ տըր. Բանաեօթ, չիւման վուրուտտէեօր քի, օրատա պաչգա էրմէնի վէ չիւման աաէմ եօգ տուր. Բանաեօթ Թէչխիս էտէմէեօր իսէ տէ, պունուն սըրտը իֆատէսի պաճարնա կէլինճէ, Բանաեօթուն խօթիմթաղտա, տէօրթ տէֆա իֆատէսի զապթ օլունմուշ տուր. օրատա սօգագըն իւսթ պաչընտա օլան Էրմէնի վուրտու վէ պաչընտա քէչէ գալըրագը վար իտի, վէ պունուն սըրտը իֆատէսինէ, Անկէլիքի իլէ Աֆքէրիսին իֆատէլէրի տէլիլ տիր. մուխպիրլէրտէն Իլէնի, պունտան պիր աէնէ գատար էվվէլ միւթթէհիմին էվինէ կիթմիշ, Մարգար, Իլմօնուն Էլէնինի գըրտըմ, վէ օլ չարգըընը եօլտիւրէճէկիմ տէմիշ իքէն, մահքէմէ հուզուրունտա ույուշաճագըմ տէտի. տէեօր, պու տա գաթլէ տէլիլ տիր. չիւնքի մուհաքէմէտէ, իսթիմա օլունան Լուգա, վէ Բանաեօթ, Ռօզա, գաթլին Մարգար Թարաֆընտան իգայընը միւտտայի չախսի մագթուլուն գարընտաշընա ըըթարաֆընտան իչիթտիկլէրինի սէօյլէեօր, վէ Թէվաթուր տէրէճէսինտէ օլտուղու ճիհէթլէ, չուհատըր սաիրէնին ճէլպինէ լիւզում եօգ տուր. ազըպէ վագաատա, Բանաեօթուն իֆատէսի հէր հալտէ մազպուլ օլսա, իւչ պուչուգ այ սօնրա, հուզուրը մահքէմէտէքի Նիքօլիլի միւֆսիր տէկիլ տիր, հաթթա պապասը, արգատաշըընտան, չօճուղա մուհաքէմէ հուզուրունտա 13 եաշընտա տըր տէ', տէնու Թազնիֆ խուեօր իտի, պունուն սէպէպինի անլաեամատըմ. գաթլտէն էվվէլ, պիր Մալթէզ իզալէյի պիր տավասը իւզէրինէ գարագօլա կէօթիւրիւլիւպ, Լազարի Թէրճէման ըըգ էթմիշ իմիշ քի. պունու մուհաքէմէյէ արզտան մաքսատ տէ կիւեա Լազարի իշին ախէր պիր չախսըն խուսումէթի օլտուղունու Թէվէլլիւտ էթէճէք սայտան իպարէթ տիր, մա մաֆի Գալաթա սէրայընա, Վօյվօտատան պիր ատէմին կէօթիւրիւլիւպ քէֆալէթէ րապթը, վէ ազիմէթ վէ ավտէթ մէսէլէսի արաչտըրըլըր իսէ, վագթըն ատէմի միւտաաաէսինի ախէր պիր գաթիլ Թահարրիսինէ լիւզում գալմըգ եօգ տուր. մագթուլա պիրտէ սըրգաթ իսնատընա մահալ, աէր մագթուլ իլէ մուամէլէսի պուլունան Իլմօն, էչէանը քէնտի Թէսլիմ իթտիկինի սէօյլէտի. սըրգաթ խիանէթնա մահալ գալմամը, խուսուսիյլէ Լազարի օրատա հէր վագըթ մէվճուտ օլուպ, Եօթէնէ պէրապէր էթ կէօթիւրտիւկինտէն, Մարգարըն Թութտուրմասը լազըմ կէլիր իտի. հիւքիւմէթէ Թէսլիմ օլունտուղու հալտէ, Իրինէ կէզիեօր վէ Իլմօնա Թապըրուզ էտիեօր տէէրէք, պու հալ Մարգարըն Թէհավվուրունու մուճիպ օլմուշ տուր. պիրտէ գաթլ սաաթ պիր սուլտըընտա վագը օլուպ, Մարգար իսէ պէշ պիր սաաթ սօնրա էվինտէն չըգարըլմըշ տըր. պինաէն ալէյհ օրատա րէվօլվէր տէկիլ, Թապանճա տագ Թօբուպիլէ քէթիմ գապիլ տիր. պինաէն ալէյհ րէվօլվէր հազըրնա, Թօբխանէնին գավլի իւզէրինէ, րէվօլվէրին մէքթէպի Թըգըպլէնէ իրսալինէ հաճէթ եօգ տուր. Մարգարըն միւճրիմիյէթինէ գարար վէրիլմէսինի Թալէպ իտէրիմ.

Միւտտայի չախսի վէքիլի Միչէլ էֆէնտի տախի, պու իշտէ պէրահին վէ տէլայիլի գավիյէնին հիւքմէ քեաֆի օլմաաըղը գանըն խուլմէքտէ իսէտէ, պու ֆիքրը պիւթիւն պիւթիւն վահի տիր. պէն էվրագը օգուտում. էվվէլ պէնիմտէ չիւպհէմ վար իտի. ֆագաթ, սօնրա Մարգարըն գաթիլ օլտուղունա եագընըմ հասըլ օլմուշտուր. պու իշտէ ճէքտիկլէրինէ մէրպութ վուգուաթ վէ ահվալը միւթէաթիպ վարտըր, պունլարտան պիրիսի միւթթէհիմին պալտըզը Իլմօն իլէ Լազարինին մուաշագա մաատէսի տիր. պու արալըգ Թօրոս էֆէնտի, միւտտայի ումումի վէքիլինին միւտտայի ումումիլիք վագըֆէսի եօգ տուր տէմէսի իլէ, միւտտայի ումումի մուավինի միւտտայի չախսինին սէօզիւ քէսիլմէզ, ֆագաթ միւտտայի չախսի միւտտայի ումումիյէ կէօրէ, մէրի ուսուլի մուավէնէթըն արզ իսէ պիլիր. անը սէօյլէսին տէտի. տէվամ իթմէսի րիճա Թարաֆընտան վէքիլ Միչէլ էֆէնտիյէ Թէքլիֆ օլունտու.

Պիրինճի հալ Իլմօն իլէ Լազարինին մուաշագասը, իքինճի հալ, Մարգարըն Թէհավվիւրի ղազապը հիտտէթի տիր, իւչիւնճիւսինէ կէլինճէ, բօլիսէ կիտմիշտէ Լազարինի կէօրիւնճէ, պիրտէն պիրէ Թէհավվիւր էտէրէք Լազարինին Թէվգիֆինը Թալէպ էտէր էթմէզ, ագըլինտէ քէֆալէթէ րապթ էտիլ. մէսէլէյի իլթիզամ էտէր քի, պունտա տախի պիր ֆիքրի նամէչրու պուլունտուղու չիւմտի հիսս օլունուեօր. էն միւհիմմ վուգուաթա կէլինճէ, Լազարի հուզուրաթէն Մարգարըն էվինին էօնինտէքի Թաշ Նէրտիւանտա վուրուլտուղու մուհագգագ վէ միւպէյյին տիր քի, խասմիմիզտէ պու ճիհէթի ինքեար էտէմէզ տէնէրէք, մահքէմէտէ պուլունան խարիթալարըն իրայէթինի, վէ պազը չէյլէր կէօսթէրէճէկինի րիճա էթմիշ, մէզքիւր էվրագ միեանընտան չըգարըլարագ վէքիլ էֆէնտիյէ վէրիլտի, վէ պու խարիթա մասա իւզէրինտէ տուրարագ, հէրքէս սէօյլէր քի, Թապանճա սէսի Մարգարըն էվի Թարաֆընտան կէլմիշ տիր, պէն Թարիֆ էտէճէմ, չիւնքի քէնտիմ օրատա էրմ պիրինէրտիպան վար, իքի Թարաֆընտա բէք իւչքաէք, վէ քէօրկիւր էվլէր վար տըր, վէ սօգագ տար տըր, օրատաքի էվլէր տէ, իւչ Թանէ տիր քի, պիրինէրտիպան պաչընա գարչու օլան էվ, Մարգարըն. Եօթէքիւլէր իսէ, Նէհամիլէրին էվլէրի տիր. վէ Նէհամիլէրին էվինտէն Թապանճա աթըլմասը գապիլ տէկիլ տիր, վէ արատա հայիլ վար տըր, հէմտէ վուրուլան ատէմ, Մարգարըն էվինին Թարաֆընտան վուրուլմամըշ օլսա քիմլէր Թարաֆընտան վուրուլմասը էգթիզա էտէր, էկէր պու սէօզիւմտէ չիւպհէ էտիլիր իսէ, մահքէմէ հէր հալտէ քէչֆէ միւզթէտիր տիր, վէ պու Նօգթա բէք միւհիմմ տիր, պիրտէ պիր չօճուգ վար տըր քի իսմի Բանաեօթ տուր, գաթլին վուգու պուլտուղու Նէրտիւանըն գարչըսընտաքի խանէնին բէնճէրէսինտէ իտի, իլք իֆատէսինտէ, պիրտէնպիրէ պիր Թապանճա պաթլատը, էվվէլճէ օրատա իւչ քիշի վար իտի. վէ Իլմօնուն էլինտէ պիր մում վար իտի. մագթուլ, Նէրտիւանըն էէտինճի պասամագընա վարտը (ըսթասու ըսթասու) տէնէրէք Թապանճա պաթլատը տէմիշ, վէ պունու Անկէլիքի վէ Աֆքէրիս վէ սայիր գօմշուլարը սէօյլէտի, պունլարտա բէքճիւրէ էօմտէ օթուրուրլար իքէն Բանաեօթտան սօրմուշլար, չուրատա չիւման սարրաֆ Էրմէնի եօգ մու օ աթաը տէմիչ տիր. հէր Նասըլսա չիւմտի, պու սէօզլէրինին պազը ճիհէթլէրի Թէվաֆուգ էթմէեօր իսէ տէ, էսքի իֆատէսի Թէզայիւտ էտէճէք գատար էհէմմիյէթլի պիր սէօզ տէկիլ տիր, մամաֆի, իլք իֆատէսի մէօթէպէր տիր. չիւնքի, պու սէօզիւ Եարընըզ միւսթէնիտէն հուզուրունտա սէօյլէմիչ տիր. գօմչուլար տախի Թէքյիտ վէ Թասթիգ էտիեօրլար, պունուն սըհհէթի հագգընտա Թէրէտտիւտ օլունամազ. խուսուսի իլէ, չօճուգ իֆատէսինի գապլ էթտիրթտէն սօնրա, միւսթէնիտ Թարաֆընտան, իֆատէսինին սըտգ ու քիզպի գաթիյէն անլաչըլամազ իւզրէ, միւհէնտիսլէր վէ մէհէնտիսլէր չու խարիթանըն Թանզիմ իթմիչլէր տիր քի, պու խարիթա վէ գօմչուլարըն իֆապալըընա նէզարէն, միւմքին տէկիլ տիր քի Բանաեօթուն իֆատէսի էվվէլիյէսի քիզպէ միւսթէնիտ օլսուն, պիրտէ նուֆուզ տէֆթէրինտէ, չօճուղուն եաշը 15 կէօսթէրիլիեօր, քէնտիսի տիւն բէտէրինին Թէզվիրի իլէ, 13 եաշընտա օլտուղունու, մուխպիր սէօյլէմիշ տիր. պինաէն ալէյհ սիննէ նազարըն քեապիլ իսէ, հուզուրը մահքէմէտէ սէօզլէրէ սըհհէթէ միւսթէնիտ տէկիլ տիր. կէրչի չուհատըն իֆատէսինէ պաքը իսթիթլազ վար տըր. ամմա պիր չէյ արզ իտէճէկիմ, պու չահիտլէր կէլիպ տէ, Մարգարըն Թապանճա աթըլըընը կէօրտիւք տէյէ խուկէր, իհանմազ իտիմ, Ալլահըն հագգ ու ատլի, հէր հալտէ էնգազա քեաֆի տիր, պինաէն ալէյհ մահքէմէնին Թարիֆինէ նէզարէն, պու չօճուղուն իլք իֆատէսի սահիհ տիր. մամաֆի Մարգարըն ճէրհ մատտէլէրինտէն տօլայը մահքիւմ սապըգալը օլտուղու Թահագգուգ էտիեօր, վէ պունտա էվվէլճէ Թահգիգաթ էտիլմիշ տիր. հուզուրը չախսինէ տէն սօնրա մուհաքէմէ էտիլիմ.

Թօրոս էֆէնտի. — Մարգարըն սապըգալը նէ՞ տիր. պիզճէ, տաավալարընտան տօլայը պէրաէթին մահքիւմ օլտուղու հալտէ, Թէմիզ. չէն պէրաէթ գազանմըշ տըր. պունուն իւզէրինէ, վէքիլ Թօրոս էֆէնտի տախի միւվէքքիլինին ալէյհինտէ օլան ահվալտէն պիրի, Իլմօն վէ Լազարինին մուաշագա մէսէլէսի տիր քի, կիւեա պու հալ տաաի իթթիհամ իմիշ. հալ պու քի, պալտըզը ըըզըն Թէալլիւգ էտէմէզ, վէ հաթթա ֆահիչէ օլսաթա, եապանճի օլտուղու իչին ըըզըն չուհալի եօգ տուր քի, գաթլի ինթաճ էտէճէք գատար հիտտէթի մուճիպ օլսուն. գըրըշ օլսա, պիլքի պու վուրտ տիր. եապապը սիպթ ու թէնէ կէլինճէ, ո՛ն պիր չահիտ, հուզուրը մահքէմէտէ կէթիրիլտի. պու վուգուաթը սէօյլէնէնլէրին, Փրէնքլէրին էրմ պաչը կիւնիւ, միւթթէհիմ Մարգար էֆէնտի, գարագօլտա Լազարինի կէօրիւպ պէնիմ էշեամ չալտը տէր քի, պու էշեա միեանընտա, միւվէքքիլիմին պիր կիւմիւչ սաաթը սըրգաթ օլունմուշ տուր, պինաէն ալէյհ, քէֆալէթէ րապթընը Թալէպ էտէր. Լազարի սաաթ 1տէ, միւվէքքիլիմին խանէսի ճիվարընտա վուրուլմուչ տուր, ազըպէ վագաատա գարընտաշլարը կէլմիշ տիր, գարընտաշլարընտա պիրի քի, քէֆալէթէ րապթ էտէնտէ Մարգար տըր, օ ճիվարտա տուրուլմուչ Թահգիգ էտիլնէ, միւտտայի չախսիլէր, Մարգար էօլտիւրտիւ տէնէրէք, վէլվէլէյի Նասըլ իւզէրինէ էսաս օլան անլէրին գավլինտէն իպարէթ պիր հալտէ գալմըչ տըր. էպէտի տէնեօր քի պիր Թապանճա սէսի իչիթտիմ, վէ էլէնի իսէ միւվէքքիլիմին անճագ իթհամընտա սէպէպ օլան չէյ տիր, պու գատըն, ինչալլահ օ չօճուգըն եօլտիւրէճէկիմ տէմիչ տէնիւ իփթիրազտա մուհարրէր տիր. պու պօրտա եօլտիւրէճէկիմ տէմէսի իլէ, ույուշուրաճագըմ տէմիչ իտի քի, պու տա ատէլիյէ միւրաճաաթ էթտէճէկինէ սէօյլէճէկի պէտիւհի տիր. վէ պէնիմ մէօմուրլուտան Բանաեօթուն րիվայէթ տիր տէտի, պուտա միւթէաճալիւլէն միւտտայի չախսինին վէլվէլէսինէ Թաեանըը գալըր. տիկէր չահիտլէրի, Եուվան տախի, Հաճի պէյ վուրմուչ տէեու իչիթտիմ տէեօր քի, հէր քէս գաթլըն էօյլէ իչիթմիչ, պունտան նէ՞ չըգար, Վարթուգ գատըն տախի, ատէմ էօյմիւչ տէեու իչիթտիմտէն իպարէթ պիր իֆատէտէ պուլունուեօր իսէ տէ, պունտա մէսէլէ հիչ պիր եարտըմը օլմազ, հաթթա, հիչ մալիւմաթը օլմաեան 200 քիշինի կէօթիւր վէ 200 չահիտ վար տէնէ նիչի վէլվէլէնէ վէրիրսէք, ճինաեէթ տավասը սապիթ օլմազ, Աֆքէրիս տախի հիչ պիր ատէմի վուրտու տէնէ Բանաեօթտան էչիթտիմ տէտիկի հալտէ, չօճուգ չարշըլը վէ եագըրըշը 3 քիչիտէն պիր չիւման վուրտու տէնէրէք, Աֆքէրիսի Թէքզիպ էտիեօր. վէ Իլմօն մէսէլէսի իւզէրինէ, պիր ֆիքրի պաթըլ օլմազ իւզրէ, չէհատլարընը արզ էտիեօրլար քի, պունլարընտա զէրրէճէ հիւքմիւ գալմամըչ տըր. Անկէլիքի գատըն տախի, Աֆքէրիս վէ Մարիգօ կիպի Բանաեօթտան Հաճի պէյ վուրտու տէնէ իչիթտիմ տէեօր, վէ էրմէնի սէօզիւ տախի նէ իսթինթագտա, նէ հուզուրը մահքէմէտէ պէօյլէ պիր չէյ Բանաեօթ սէօյլէմէտի, պունտա չէհատէթէ տէկիլ, չէհատլարըն իֆատէսինէ կէլմիշ օլան գատընլարըն իլավէսինտէն իպարէթ տիր, պու տա հիւքիւմսիւզ տիւր.

Ասըլ Բանաեօթա կէլէլիմ. տէֆա Բանաեօթ կէլտի, միւտտայի ումումի վէ միւտտայի չախսի հազըր օլտուղու հալտէ, 13 եաշընտա պուլունտուղունու ճիւմլէսի գապուլ էթտիլէր, սիննինտէ հիչ իթիրազ էտէն օլմատը. սաիրին վէ մուրնալըընըն վէ հազըր օլուրտա իթիրազ օլմաեան պիր հալէ, պու պիչարէ օլան միւվէքքիլիմին աճէպա Նասըլ մահքիւմ էթտիրէճէկիզ տէյի խիւրար էտէնլէր Թարաֆընտան իխթար օլունմուշ պիր հալ տըր տէնիլէ պիլիր, վէ միւտտայի ումումի, պու հալի հէր սուրէթլէ, օլ վագըթ Նազարը տըգգաթտա ալըր իտի. տիմէքի սիննինէ իխթիլաֆ եօգ տուր, վէ չօճուգ հուզուրը մահքէմէտէ հէմ կէօրմէտիմ տէեօր, հէմ Թապանճա օրատան աթըլտը տէեօր, միւթթէհիմին պիր հալտէ պուլունուեօր, պու չօճուղա չահիտ մի տէնէճէկիմ, պու միւթթէհիմ իֆատէլէրինէ մէյլի, միւսթէնիտ միւվէքքիլիմին էվինէ կիտէր, վէ Իլմօնուն էլինի կէօթէրէրէք, պու էլ մի խատըմ մուամէլէթըն տէնիր, չօճուգ էվէթ գաթի պիր սէօզ տէնէմէզ, չօճուղուն իֆատէսի իւզէրինէ, լաղըմլար գուէուլար ֆիլանլար հէր արանըլըր. նէ չարգա վէ նէ տէ գալըպագ պուլունամազ, վէ խարիթա իսէ, Բանաեօթուն իֆատէսինին քիզպինէ տէլիլ տիր. վէ իւչ քիշի Նէրտիւանըն պաչընտա չարգազը իլէ պէրապէր կիթտիլէր տէեօր. տէմէք քի, Լազարի, իքի քիչի իլէ Մարգարըն էվինին էօնինէ կէլմիշ, պու մէօհթէմէլ տիր քի օլապիլսին, վէ օ իքի արգատաշլարը Նիչին մէյտանա չըգմամըշ. տէմէք օլուեօր, չօճուգ պու եա, աղզընա կէլէնի սէօյլէեօր քի պիմարխանէտէքի մէճնունլարըն րապըթասըզ սէօզլէրի կիպի տիր, (միւտաֆաա էսնասընտա խարիթանը էլէ ալարագ) Մարգարըն գարուսու էօնիւնտէն 25 ատըմ

Նէրտէյաընըն այլ՛ պաշլընտան կէչէն առէմի կէչէր իքէն, ըեվօլվէր իլէ վուրուլմասը, անճագ մուայյէմ պիր սաքէրին մէհարէթինէ միւթէվագգըֆ օլապիլիր, պու Մարգարըն եարալանէճէկի պիր չէյ օլմադըղընը պէտիհի տիր. Միւտտայի ումումի վէ միւտտայի չախսի վէքիլի իսպաթ էթմէլի տիր քի, Լազարի արգատաշլարը իլէ, Մարգարըն գարըտաշը չալըշ տըրչալըշ չէգարտըլար, Մարգարտա Լազարինի վուրտու, հալպու քի խապաթա իզթիտարլարը եօգ տուր. չահիտ Լուգա տախի հիչ պիր չէյ տէն մալիւմաթը եօգ տուր, Վարթուգ իսէ, Բանաեօթու Ճէքըզիպ էտիեօր, չիւնքի Լազարի պաշգա մէսէլէ իչին Վօյվօտաեա կիթմիշ, վէ օրատա պէր վէճհի մուհարրէր վուգուաթ ճէրէյան իթմիշ, վէ Մալթըզ տէնիլէն ատէմ տէ, գապիթանըն թահթը նէզարէթի ալթընտա իմիշ, վէ պէն միւթթէհիմի գուրթարըգ տա սիմասընա պաշգա պիրինի գօեալըմ տէմէեօրում, պէն վէքիլի միւտաֆիիմ, պու Մալթըզ գաթիլ տիր աէմէեօրում, ֆագաթ Լազարինին խուսումէ ճանը օլան գաթիլ, էլմօն մէսէլէսինի պիլիր, վէ օրատա վուրուլտու տէնէն վէլվէլէնի գօբարըր պէօյլէ ուզթա ճանիլէր վար տըր. Հէրսէքտէ տաղը պիր Արնավուտ եօլտուրուլիւր, գուլիպէնի ճէպէտի աթըլըր, վէ եօլահա վէգա ճէօսի ալըրլըր, գարանլըգտա գըշ օլմագ ճիհէթի իլէ, պիր արապ գապթիյէ գուլիպէտէ պէյթութէմ, վէ էրթէսի կիւն հիւքիւմէթտէն գաթիլին ֆիլի գաթլի տույուլարագ, թահգըգ զըմնընտա սըրաեա կէլիրլէր պիր տէ պագարլար քի, գապթիյէ եաթըեօր, քէնտիսինի թէվգըֆ էյլէրլէր, օլ զէման գավանըն հէնուզ նէչըր օլունմամըշ օլմաղլէ, մազպաթասընը եաբարագ, թէմամ հիւքմ օլունաճաղը պիր զէմանտա, մազթուլուն պիր կիւմիւշ թապանճասը սաթըլմագտա իքէն պուլունուր, նիհայէթ ասըլ գաթիլ պուլունուր, պէրիքի գապթիյէնին սէպիլի թախլիյէ գըլընըր, կէօրիւնիւյօր. Բէյիս էֆէնտի հազրէթլէրի, էկէր պու էվրագը կէօրմէք իսթէր իսէնիզ. մահքէմէյի թէվտիգտէ տիր։

Միւտտայի ումումի.— Բէյիս էֆէնտի հազրէթլէրի, պու մէսէլէնէ խարիճտէն մէսայիլին թաթպիգը ճայիզ մի տիր քի, վէքիլ էֆէնտի օ եօլտա հարաքէթ էյլէեօր (Համտի պէյ տահա պաղը էտիլէ իրատ իտէճէք իտի իսէտէ, ազատան Սըրըֆ էֆէնտինին. Բէյիսէ «սիւքիւթ էթմիրինիզ» տէտիկինի իշիտէրէք)։

Միւտտայի ումումի. — Բէյիս էֆէնտի հազրէթլէրի, պէնիմ սէօզիւմ բէյիսի մահքէմէյէ խիթապէն տիր, պէն հուգուգը ումումիյէյի մուհաֆազա իթմէք վազիֆէսի իլէ միւքէլլէֆիմ հէյէթի մահքէմէ սէօզլէրի տինլէմէկէ մէճպուր տուր. ազատան պիրինին պու սըրատա միւտախէլէսի գանունէն ճայիզ օլամազ. Բէյիս էֆէնտի հազրէթլէրինէ արիզ օլան պիր վէճհի նաիւհզուհուր միւնասիպէթի իլէ, մուհաքէմէ կէլէճէք չարշէնպիհ կիւնիւնէ թալիգ օլունարագ, սամիին սաաթ օնու չարեէք կէչէրէք տաղըլմըշլար տըր։

(Թ-չէէ)

ԹԷԼԷԿՐԱՖԻՅԷ

Բարիս 5 մայիս

Մ. Կիւէրսին խարիճիյէ նէզարէթինտէն չէքիլմէսի, գաթիէն թահգըգ էտիպ, գարիպէն պու խուսուսուն վուգուու պուլաճաղը, Մօսգօվատան ալընան պիր թէլէկրաֆնամէտէ պէեան օլունուեօր. Դօնթ Շուվալօֆ Մ. Կիւէրսին եէրինէ թայինի օլունաճագ տըր։

Բէթրէսպուրկ 5 մայիս

Րուսիա վէ Աֆղան հուտուտունուն թահտիտի հագգընտա, ինկիլթէրա իլէ միւզաքէրէնին մէմնուն օլան գօմիսիօն, տուն իլք տէֆա օլարագ, ագտը իճթիմա իթմիշ տիր. ֆագաթ պու իճթիմատա հիչ պիր գարար իթթիխազ օլունմամըշ, կէլէճէք սալը կիւնիւ տախի պիր տահա իճթիմաի գարարկիր օլմուշ տուր. իքինճի իճթիմաի միւթէագգըպ, մէզքիւր գօմիսիօնուն ֆէսխ օլունաճաղը գավիյէն մէմնուլ պուլունուեօր։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹ

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Կիւմիւլճինէ պէտաեէթ մահքէմէսի ճէզա տայիրէսի րիեասէթի, Տըրամա սանճաղը պէտաեէթ մահքէմէսի ճէզա տայիրէսի րէյիսի Սամի էֆէնտիյէ,

Տըրամա սանճաղը պէտաեէթ մահքէմէսի ճէզա տայիրէսի րիեասէթի, Կիւմիւլճինէ պէտաեէթ մահքէմէսի ճէզա տայիրէսի րէյիսի Ազարիեօս էֆէնտիյէ թէվճիհ պույուրուլմուշ տուր։

—

Զաթը սամիի հազրէթի Սատրազամի վէ խարիճիյէ նազըրը տէվլէթլու Սայիտ բաշա հազրէթլէրի իլէ սըր Տըրիմօնտ Ուօլֆ ճէնապլէրի, էվվէլքի կիւն մէսէլէյի Մըսըրիյէ հագգընտա պիր խայլը միւտտէթ միւզաքէրէ էթմիշլէր տիր։

—Ճէզայիրի պահրը սէֆիտ վիլաեէթի վալիսի տէվլէթլու Աքիֆ բաշա հազրէթլէրի, պէրայի թէֆթիշ պու քէրրէ Րատօս ատասընա ճէզիրէ պուեուրմուշլար տըր։

—Էվվէլքի կիւն, Խըտրէլլէզ օլմագ միւնասէպէթի իլէ, ումում գըշլայի հիւմայունլար իլէ գարագօլխանէլէրտէ պուլունան ասաքիրի Շահանէյէ գուզուլար թէվզի գըլընմըշ, վէ պու սուրէթլէ էֆրատը միւմաիլէյհիմ թարաֆլարընտան էտիյէի մէֆրուզէյի հազրէթի Բատիշահի թէքրար վէ թէգքար էտիլմիշ տիր։

—Էրզան պույրուլան միւսաատէյի սէնիյէ իգթիզայի ճէլիլէսինճէ, թէպտիլի ապու հավա իչին, պիրատէրի ալիի Խըտիվի, տէվլէթլու Հասան բաշա հազրէթլէրինին, գարիպէն Մըսըրտան Տէրսաատէթէ կէլէճէկի, Մօնիթէօր եազըեօր։

—Դըրդ քիլիսէտէ պիր թագըմ շիւպհէլի Պուլկարլարըն, մէքթուպ էնիսի աչքէրիյէ թարաֆընտան, թահթը թէվգըֆա ալընտըղը Մօնիթէօրտէ կէօրիւլմիւշ տիւր։

— Արնավուտ քէօյիւնտէ զուհուր իտէն հարիգտէ, խանէլէրի մէօհթէրէք օլմասընտան տօլայը միւսաատ օլան էհալի իչին իհանէ ճէմի զըմնընտա, թահթը րիեասէթի Սէնիէյէյի հազրէթի զըլլուլլահիտէ, վէ րիեասէթի սէնիյէ վէքալէթի տէվլէթլու Միւսիւրիւս բաշա հազրէթլէրինին հօհտէլէրինտէ պուլունմագ, վէ ազասը Արալնպէյ գարիեէսի հարիգզէտէկեանը իհանէ գօմիսիօնը ալիսի հէյէթինտէն միւրէքքէպ օլմագ իւզրէ պիր գօմիսիօն թէշքիլի իլէ, իհանէ հալին իճրասընա իրատէյի մէրահիմ միւթատէյի հազրէթի Շեհինշահի միւթէալլիգ վէ չէրէֆսատըր պույրուլմասը իլէ, գօմիսիօնը ալիի մէզքիւր, չէհրի Նիսանըն 20 ինճի բազար էրթէսի վէ 22 ինճի չարշէնպէհ կիւնլէրի ագտը իճթիմա իլէ, միւսաապէյէտէն էմլի մաեիշէթինի հէնուզ թէէմին իտէմէմէնլէրէ, պիր միւտտէթ իչին տահա էթմէք իթասը, վէ պունլարըն տէրէճէյի խասարլարընըն թահգըգը իլէ տէֆթէրլէրինին թանզիմի զըմնընտա, Էնի Տիւնեա սաաթճիլըգ Տիմիթրագի էֆէնտի հազրէթլէրինին թահթը րիեասէթինտէ, գարիէյի մէզքուրէ մէօթէպէրանընտան միւրէքքէպ օլարագ պիր գօմիսիօն թէշքիլի իլէ, իշէ միւպաշէրէթ օլունտուղու մէմնուն տուր։

—Շահզատէ պաշընտա Իպրահիմ բաշա մէտրէսէսինտէ գալըր իտիլէն, միւտէրրիսէյնտէն խօճա ալի, վէ մէտրէսէյի մէզքիւրէ պէվապլըգ էտէր Ալի էֆէնտիլէրին գաթիլլէրի օլան Ահմէտ վէ մէհմէտ չավուշլար իլէ, խարմանտար էօմէրին, 174 ինճի մատտէյի գանունիյէ հիւքմիւնէ թէվֆիգան, իտամլարընա վէ գարա ալինին, 175 ինճի մատտէյի գանունիյէ հիւքմիւնճէ, 10 սէնէ միւտտէթլէ գալէապէնտլիկինէ, վէ Նաման էֆէնտինին տախի պէրաէթինէ էքսէրիյէթլէ մահքէմէյի ճինաեէթտէ գարար վիրիլմիշ տիր։

— Էվվէլքի կիճէ սաաթ 6 պուչուգտա, Մաքրի քէօյիւնտէ Սագըզ աղաճընտա, Բարագ օղլու Իսթիֆանըն միւթէսարրըֆ օլտուղու վէ թիւթիւնճիւ Եանինին միւսթէճիր պուլունտուղու ախշապ տիւքքեանտան աթէշ զուհուր իտէրէք, էթրաֆընա սիրաեէթլէ 3 տիւքքեան վէ 2 խանէ մէօհթէրէք օլտուղու հալտէ պաստըրըլմըշ տըր։

—Դանգը Օսմանինին Լօնտրա շիւպէսի տիրէքթօրու օլուպ, պիր միւտտէթտէն պէրու մէմլէքէթ չէհրիմիզտէ պուլունան Մ. Պըրուսօն այլէսի իլէ պէրապէր պու կիւն Վաննա թարիգի իլէ Լօնտրայա ավտէթ իտէճէքլէր տիր։

—Սէրսէրի մազուլէսինտէն օլուպ, Իսթանպօլտա պէզալարը ճայիզ օլմաեան օն պէշ նէֆէր էշխասըն, պիր տահա Տէրսաատէթէ կէլմէմէք իւզրէ, պու քէրրէ տինարէ ախէրէ թարտ ու թէպիտ իտիլմիշ օլտուգլարը մէմնուն տուր։

—Մըսըրըն թախլիյէսի միւտէթթինէ տայիր Իսթիլաֆը էֆքեարը հէնուզ թէսվիյէ օլունմամըշ իսէ տէ, գարիպէն Տէվլէթի Ալիյէ իլէ Ինկիլթէրրա պէյնինտէ, պիր մուգավէլէյի մուվագգաթա ագտը պագը մէհաֆիլտէ իւմիտ օլունուեօր. Դիւքրէշ ղազէթալարընտա նէշր օլունան Աժանս հավասըն պիր թէլէկրաֆնամէսինէ նազարէն, Դապը ալի Ինկիլթէրէյի Մըսըրըեէնին թախլիյէսի զըմնընտա, 18 մահ մէօհլէթ թայինինի թէքլիֆ էյլէեօր իմիշ. (Մօնիթէօր)

—Կիրիտ սուլարընա կիթմէք իւզրէ, ալաֆրանկա մայիսին իքինճի կիւնիւ, Մալթա ատասընտան իքի գըթա Ինկիլիզ զըրհլըսընըն հարաքէթ իլէտիկի Լէվանթ եազըեօր։

—Տիւնքի ճիւմաա կիւնիւ Համիտիյէ ճամիի չէրիֆինտէ իճրա պույրուլան սէլամլըգ րէսմի ալիսինտէն սօնրա, Րուսիա սէֆիրի ասալէթլու Մ. Նէլիտօֆ ճէնապլէրի, հուզուրը մէքեարիմ նիշուրը ճէնապը Բատիշահիյէ չըգմագ չէրէֆինէ նայիլ օլմուշ տուր։

—Աշարըն իհալէ վէ իլթիզամը հագգընտա, շուրայէ տէվլէթ թանզիմաթ տայիրէսինտէն գալէմ ալընան նիզամնամէ, մէճլիսի մախսուսը վիւքէլաճա թէտգիգ վէ թէստիգ գըլընարագ, իրատէյի սէնիյէյէսինին իսթիհսալի զըմնընտա մազպաթասը արզը էթէպէյի իւլեա գըլընտըղը իշիտիլմիշ տիր։

—Պու կիւնլէրտէ Սագըզտա եէնէ սըգճա սըգճա հարաքէթի արզըյէ վուգու պուլմագտա իսէտէ, խաֆիֆ սուրէթտէ կէչիպ. լէ իւլ համտ նուֆուսճա վէ էպնիյէճէ պիր կէօնա զարար ու խասարը մուճիպ օլմամըշ տըր։

—Պանքէր Մ. Տօնօն իլէ րիւֆէգասընըն, Անատօլու չըմէնտօֆէրլէրինի 1 մէթրօ 44 սանթիմէթրօ աչըգլըգ իլէ ինշա էթմէք իւզրէ, թարաֆը հիւքիւմէթի Սէնիյէտէն տէրմէեան օլունան թէքլիֆի գապուլ էյլէտիկլէրի էշիտիլմիշ իտի. Մ. Տօնօն իշպու թէքլիֆէ մուվաֆագաթ կէօսթէրէճէկինի, նաֆաա նէզարէթի ճէլիլէսինէ պէեան էյլէտիկի սըրատա, մէզքիւր աչըգլըգ իլէ ինշա օլունաճագ խաթթ հագգընտա, Մ. Բըրէսլ թարաֆընտան թէրթիպ օլունան բլանլարըն մուայէնէսի իչին տախի րուխսաթ իսթէմիշ վէ պու թալէպինէ, թարաֆը նէզարէթտէն մուվաֆագաթ կէօսթէրիլմիշ օլտուղունտան, շիմտիքի հալտէ բլանլարըն մուայէնէսի իլէ իշթիղալ օլունմագտա օլտուղունու Մօնիթէօր եազըեօր։

—Պուլկարիստան հիւքիւմէթինին պիր իսթիգրազ ագտընա մուվաֆագաթ օլտուղու հագգընտա պա թէլէկրաֆ վէրիլէն վէ մուախխարէն էնինէ թէլէկրաֆ վասըթասը իլէ թէքզիպ օլունան մալիւմաթըն հիչ պիր էսասը գավիյէ միւսթէնիտ օլմատըղը, Սօֆիատան վարիտ օլան մալիւմաթը ախիրէ իլէ թէէեյյիւտ էտիեօր, պու հավատիսին իլք տէֆա, Տէյլի Թէլէկրաֆ ղազէթասը թարաֆընտան իչատ իտիլմիշ օլմասընը ղազէթալար չայանը տիգգաթ ատտ էտիեօրլար։

—Միւմայիլէյհ էսնայի րիհլէտէն խըլթթայի Մըսըրիյէյէ խալէլ օլունան թիւթիւնլէր հագգընտա, էսէէտտ մէրի պուլունան կիւմրիւք նիզամաթընճա, Մըսըրը հիւքիւմէթինէ մուգավէլէր պուլունմազ, Ինկիլթէրէյէ կիտմէք իւզրէ Նազըրը մուավինի Մ. Բաիլթ պու պապտէ պէեան մունթազա իթմէք իւզրէ, պու քէրրէ Դահիրէյէ ազիմէթ իթմիշ տիր։

—Րուսիա իմփէրաթօրու վէ իմփէրաթօրիչասը, պէրապէրլէրինտէ վէլիահտ պուլունտուղու հալտէ, Գազագլարըն մէմլէքէթլէրինի քէշֆ ու կէզար իթմէք իւզրէ, Բէթրէսպուրկտան հարաքէթ էյլէտիկլէրի, Բօլիթիչէ Գօրէսբօնտանս ղազէթասը րիվաէթ էտիեօր։

—Իթալիա ասքէրինին ախիրէն տախի Մասուա ճիվարընտա Հապէշլիլէր թարաֆընտան մաղլուպ վէ բէրիշան օլտուգլարը րիվաէթ իտիլմէքտէ օլտուղունու Նէօէ-Ֆըրայէ-Բրէսէ եազըեօր։

— Մասուապա միւթէվէճճիհէն Իթալեանըն Նաբօլի պէլտէսինտէն 1300 նէֆէր բիատէ ասքէրինին հարաքէթ էյլէտիկի, վէ ժէնէրալ Սալէթթանըն իլան էյլէտիկի մուհասէրէյի պաճրիեէնին, Տուֆին ատալարընտան պէտ իլէ Հանիֆլա լիմանընա գատար միւթէտտէտ օլտուղու, ալաֆրանկա մայիսին տէօրտիւ թարիխի իլէ Նաբօլիտէն իչար օլունուեօր։

— Աւստրիա իմփէրաթօրիչասը հազրէթլէրինին, ալաֆրանկա մայիսին 15 ինտէ Րօմանեաեա կիտէճէքլէրի, Դըրալ վէ Դըրալիչա հազրէթլէրի բաթընա իհանէտէյի գըեարէթ էտէճէկլէրինի Դիւքրէշ ղազէթալարընտա օգունմուշ տուր։

—Ֆիլէմէնք հիւքիւմէթինին Մօսգօվա ժէնէրալ գօնսօլօսու պուլունան Մ. Դօնրատ, տիւնքի կիւն չէհրիմիզէ մուվասէլէթլէ, Պէյօղլունտա գային Պիզանս օթէլինէ նազիլ օլմուշ տուր։

—Ալսաս վէ Լօրէն էհալիթէլէրինտէ իտարէյի էօրֆիյէ իլան օլունաճաղընը Ալմանեա ղազէթալարը եազմըշ իսէտէ, պու խապէրին էյնէ Ալմանեա ղազէթալարընըն նիմ րէսմի օլանլարը թէքզիպ էյլէեօրլար։

—Աւստրիա տէվլէթի թարաֆընտան սէնէվի եիւզտէ 5 ֆայիզ իլէ, 30 միլեօն ֆիօրինլիք պիր իսթիգրազ թահվիլաթը մէյտանա չըգարըլաճագ տըր։

—Ֆըրանսանըն Պէրլին սէֆիրի, 15 կիւն մէէզունիյէթլէ Բարիսէ կէլիպ, Բարիստէ պուլունան Լօնտրա սէֆիրի Մ. Վատինկթըն Լօնտրայա ազիմէթ իթմիշ տիր։

—Վէնէտիքտէ միւթէվէֆֆա Իթալիա գըրալը Վիգթօր Էմմանուէլին հայքէլի նամը իչին, պիր հէյքէլ տիքիլիպ, րէսմի քիւշատընտա գըրալ Հիւմպէրթ իլէ, գըրալիչա Մարկըրիթ, վէ խանէտանը գըրալի վէ վիւքէլատան պազըլարը հազըր պուլունմուշլար տըր։

— Օտէսսատա թօբճու ալայը գապիթանընտան պինպաշը Մաժարօֆուն ֆիւճէթէն վէֆաթ իթմէսի իւզէրինէ, 40 սաաթ գատար ալը գօնուլտուղտան սօնրա տէֆն օլունմուշ իսէտէ, իկի հաֆթա սօնրա, ագրապասը տաւա օգութթուրմագ իւզրէ կիթտիքտէ, մէզարըն ալթիւստ օլտուղու կէօրիւլէրէք, թապութու աչըլտըգտա, միւթէվէֆֆանըն արգասը իւսթիւ տէօնտիւկիւ, վէ ճէսէտին գանը իչինտէ օլտուղու կէօրիւլմէսինտէն տօլայը, սաղ իքէն տէֆն իտիլտիկի անլաշըլտըղը Տէյլի Նիւզ ղազէթասընտա օգունմուշ տուր։

ԱԼՄԱՆԵԱ ՎԷ ՐՈՒՍԻԱ ՀՈՒՏՈՒՏՈՒՆՏԱԲԻ ՎԱԳԱԱՅԻ ՃԷՏԻՏԷ

Ալմանեա հուտուտունտա, պիր Րուսիա գարագօլունուն թիւֆէնկի Ալմանլար թարաֆընտան գապթ օլունտուղու, թէլէկրաֆնամէլէրտէ էհէմմիյէթ իւզրէ խապէր վէրիլմիշ իսէտէ, շու հատիսէնին, հուտուտ իւզէրինտէ կիւմրիւք գօրճուլարընըն արատա սըրատա արպէտալըղը նէվինտէն օլուպ, բօլիթիգաճա էհէմմիյէթի օլամաեաճաղը, Էվրօբա բօսթասը իլէ վիրուտ իտէն էճնէպի ղազէթալարընըն միւնտէրիճաթը ճիւմլէսինտէն տիր. Սօլէյլ նամ Ֆրանսըզ ղազէթասըն րիվաէթինէ կէօրէ, պիր Ալմանեալը Րուսիա մէմալիքինէ տուխուլ իթմէք իւզրէ հուտուտու կէչմէկէ թասատտի էյլէտիկինտէն, պիր Րուս գարագօլու, մէրգումու թէվգըֆ իթմէք իսթէմիշ տիր, պինաէն ալէյհ պէյնլէրինտէ պիր միւճատէլէ վուգու պուլուպ, Րուսիա նէֆէրի, գարագօլխանէտէ ասքէրէ իմտատը քէյֆիյէթ իթմէք իւզրէ, թիւֆէնկինի հավայէ բօշալթմըշ տըր. ֆագաթ գարագօլխանէտէ ասքէր մուվասէլէթ իթմէտէն էվվէլ Ալմանլար էթթիֆագ, վաթանտաշլարընը գուրթարմըշլար, վէ Րուս գարագօլունուն թիւֆէնկինի ալմըշլար տըր. իշպու հատիսէ իւզէրինէ, թահգըգաթը րէսմիյէ միւպաշէրէթ օլունմուշ տուր. Աժանս Հավասա Պէրլինտէն քէշիտէ օլունան պիր թէլէկրաֆնամէտէ, վագաանըն ճիտտէն էհէմմիյէթի օլմատըղը պէեան օլունմուշ տուր. Րուսիա մէմուրլարը իլէ իթթիլաֆ ճէրէեան էյլէմիշ տիր. հուտուտ ճիվարընտա Րուսիա կիւմրիւք գօլճուլարը էքսէրիեա հուտուտու կէչէրէք օլուգլարընտան, պէօյլէ հատիսէլէր չօգ տէֆա զուհուրա կէլիր իսէտէ, սուրէթի տօսթանէտէ թէսվիյէ օլունուեօր իմիշ, զիրա օլուգլարը Րուսիա նէֆէրի տախի, հուտուտ ճիվարընտաքի Րուսիա կիւմրիւկճիւլէրինին, գարագօլու օլուպ, Ալմանեա թօբրաղընա տուխուլ էյլէմիշ, վէ պինաէն ալէյհ, հատիսէ նէֆսի Րուսիա թօբրաղընտա վուգու պուլմամըշ տըր։

Ր Է Ճ Ա

Թաշրալարտա պուլունուպտա հէնուզ ղազէթամըզ պէտէլինի իթա վէ իրսալինէ հիմմէթ իթմէմիշ պուլունան զաթլարըն, լութֆէն իթա վէ եախօտ իրսալինէ հիմմէթլէրինի, խասսէթէն րէճա իտէրիզ։

Ա Զ Գ Ա Յ Ի Ն

—o—

Տիւն Մայր եկեղեցիսէ Ընդհանուր ժողով թէճէմմիւ իթմիշ, վէ սրբազան Պատրիարք հազրէթլէրի իսթիֆաարընը գապուլ օլունուպ օունմամասը թէզէքքիր օլունարագ, կէրչի պիր գաչ երեսփոխանլար գապուլինէ րայի րէյզ կէօսթէրմիշլէր իսէտէ, էքսէրիյէթէ մուղայիրինի խատաա իլէ տիրիկինտէն, պիլ վէքեալէ րու հանի վէ ճիսմանի պիր գաչ զաթլար իրսալիլէ, միւշարիլէյհ հազրէթլէրինին, քէնտի մէէմուրիյէթլէրինտէ տէվամընը րէճա էյլէմիչլէրտիր վէ միւշարիլէյհ հազրէթլէրի տախի պիր ճիւզի միւտտէթ իչին րույի մուվաֆագաթ իպրազ իյլէտիկլինտէն, մէճլիսէ Թագրիրի թէչէքքիւր օլունմուշ տուր։

Վէ կէրչի պատէհու Երուսաղէմ վանքընըն նիզամնամէսի Թէֆթիշ վէ Թաստիգի թէզէքքիւրինէ պաշլանըլմըշ իսէտէ, վագթին միւսաատէսի օլմատըղընտան, տէֆայի ախէրէ գալմըշ տըր։

* * *

Ամեն. սրբազան Պատրիարք հազրէթլէրի կէչէն կիւն Փրկիչէ կիտէրէք հէր թարաֆընը կէզմիշ, վէ իգհարը մէմնունիյէթ իյլէմիշ տիր։

* * *

Պիր գաչ նէֆէր Ամէրիգալը եօլճուլար, կէչէն հաֆթա Փաթրիգխանէյէ կիտէրէք, Սրբազան Պատրիարք հազրէթլէրինէ վիզիթա վիրտիքտէն սօնրա, կիտիպ Փրկիչի տախի կէզմիշլէր, վէ էպնիյէենին քիւհնէլիկինէ մուղայիր օլտուղու հալտէ, տէրքեար օլան թէմիզլիքտէն տոլայը սէնա օգումուշլար տըր։

—

Ի Խ Թ Ա Ր

Էսրարը Փարիսին եէտինճի ճիլտինին տէօրտիւնճիւ ճիւզիւ պու կիւն չըգմըշ օլուպ, վէ պէշինճի ճիւզիտէ բազար իրթէսի չըգաճագ, վէ հաֆթատա իւչէր ճիւզ չըգարագ, տէվամ իյլէնէճէք տիր։

Մէզքիւր քիթապըն թէքմիլի 8 ճիլտ օլուպ, կէրչի ֆիաթը 10 մէճիտ իսէտէ, Մանզումէնէ ապօնէ պուլունան զաթլարա իքի մէճիտ իքրամ օլունմագտա տըր։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Փոխանորդարանի Ազգ. Պատրիարքարանի

—

Բաբերդի Կալեր Թաղի բնակիչներէն Մանուկ Ներսէսեան անուն ազգայինն տասն և հինգ տարիէ ի վեր անյայտ եղած է։

Ով յանձնարարուի Արգոյ Ազգայնոց, որ եթէ յիշեալ անձին ո՛ւր, կենդանի կամ մեռեալ ըլլալուն վրայ տեղեկութիւն ունին, հաճին հաղորդել Ազգային Պատրիարքարանի։ 23 ապրիլ 1887

ԾԱՆՕՑԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Բերայի Հայ իգական սեռի արուեստանոցի բացումը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ մայիս 4 երկուշաբթի օր։

Արդէն երեսուն և վեց աշակերտուհիք արձանագրուած են սոյն արուեստանոց մտնելու համար։ Եւ որովհետև առ այժմ ընդունելի աշակերտուհեաց թիւն ութսունը չը պիտի անցնի, քառասուն և չորս տեղ բաց կը գտնուի։

Ուստի այն ազգայինք որք կը փափաքին աշակերտուհի արձանագրել տալ արուեստանոցին, կը հրաւիրուին ներկայացնել զանոնք մինչև ապրիլ 30, որպէս զի բստ կանոնագրոյ հարկ եղած քննութիւնն կատարուելով ընդունելութեան պայմաններն որոշուին։

Սոյն քննութիւն և արձանագրութիւն տեղի պիտի ունենան ամսոյս 19 կիրակի օրէն սկսեալ ամեն օր, առաւօտեան ժամը 2էն մինչ 6 ի խորհրդարան Բերայի Ս. Երրորդութիւն Եկեղեցւոյ։

Ի դիմաց Յանձնաժողովութեան

Գանձապետ — Ատենապետ

Գ. Նէ-Է-չէ-ան. — Օ. Կ. Ն—եան.

Բերա 16 ապրիլ 1887

ՍԱՐՐԱՖԻՅԵԷ

—o—

ՔԱՄԱԹԱ ՊՈՐՍԱՍԸ

Եսհ. Ում.	(Ց Սէրի)	
» » Ապրիլ 24 գաբան. Ք. Բ.		15- 5
» » Ապրիլ 25 սապահ աչ.		15- 5
էն եիւքսէք » »		15- 6
» »	էն աշաղը	15- 2
» »	սաաթ 5 տէ	15- 6
Ա. Սէրի Ինկիլիզ լիրասը		22-20
Բ. » » »		13-30
Գ. » Օսմանլը լիրասը		15- 6
Իհնիֆքէ քուբօն քէսիկ		83-30
Րումիլի շըմէնտըֆէր		32 7/8
Րաքօր	գուբօնլ	17 1/2
Հավալէ սիզ	»	25
Ագճէ Ֆայէզի	»	7-

—

ԱՔՍԻՕՆԼԱՐ ՖԻԵԱԹԸ

Գըշէտի ժէնէրալ	6 %	6-24
Սօսիէթէ ժէնէրալ	6 %	3-28
Իսթանպօլ պանգասը		5-14
Սօսիէթէ Օթօման		3-25
Թրամվայ	5%	299 1/4
Դյուխան (մասէն)		68

—

Օսմանլը լիրասը 100 [illegible] Ղը. Փի	
Ինկիլիզ լիրասը	110 38
Ֆրանսըզ ալթունու	88-02
Բօլ	90-32
Գըրիմից ալթունու	51-20
Պէշլիգ մէճիտիյէ	107-38
Մէթալլիգ	98-10
Պէշլիք	102-20
Ալթըլըգ	102-20
Թասվիրիէյի Էֆգեար էն եիւքսէք	18-30
» աշաղը	18-
Սաաթ 6	18-25
Գարպօն գայիմէսի գարիշ	10-20

—

ԻՍԹԻԳՐԱԶԸ ՏԱԽԻՒԼԻ

		Ղր. Բր.
Գաբանօը	Ք. Բ.	39— 8
Աչըլըշը		39-- 8

Ր Է Ս Մ Ի

Շգօտրա վիլաեէթի էհալիսի պէյնինտէ ճարի օլան գան տավալարընըն սուլհէն ֆասլը հագգընտա, չէրէֆսատըր օլան իրատէյի Սէնիյէեի ճէնապը Բատիշահի պիլ ճիւմլէ էրքեան վէ վիլաեէթ, վէ վիճտանը մէմլէքէթ հուգուքունտա, ճիւմլէեէ իլան ու թէֆհիմ օլունմաղլէ, տավալըը մէֆրուզէեի հագգէթի խիլաֆէթբէնահի, ումում թարաֆընտան իյսալը պարէեահը միւթէալ գըըլընըպ. օլ պապտէ Շգօտրա վիլաեէթի ճէլիլէսինտէն վարիտ օլան թէլէկրաֆնամէ լէտէլ արզ, մանզուրը ալի պույրուլմուչ օլմաղլէ, պէր վէճհի զիր նէշր ու իլան օլունուր։

Մապէյնի Հիւմաեուն պաշ քիթապէթի ճէլիլէսինէ.

Ճէնապը Ֆէյեազը մութլագ, Բատիշահը էատիլ ու էչֆագ վէլինիմէթի պիմիննէթիմիզ էֆէնտիմիզ հազրէթլէրինի քէմալը աֆիէթլէ, հէմիշէ ումուրը խայրիէճէ մուվաֆֆագ պույուրսուն ամին, Շգօտրա գասապաթ վէ ճիվարը էհալիսի պէյնինտէ, բէյյօրբէյ գուհուրտա կէլէն գըթալան միւնասէպէ հըրսը ինթիգամ, եալընըզ գան տեղի ինհիսար էթմէեիպ, մէնսուպ օլտուղու գապիլէսինին մասումիյէթինա վարընճաեա գատար պիլէճիւմլէ գիքիւրէ շիմուլի, վէ պինաէնալէյհ թարաֆէյն գապիլէլէրի, էֆրատը գիքիւրունուն, հէքմի կէլէրինէ խասմը ճան ատէթի գապիհասը միւլապէսէսի իլէ, 12 սէնէտէն պէրու թէքէվվիւն էտէն գան տավալարը, էհալինին գըսմը ազամընը էմնիյէթի ճանտան մահրում պըրագմըշ, վէ պունլար, գըրաաթ վէ խիճարէթ էտէմուլէրլէրի ճիհէթիլէ, էվլէրինտէ գարանարագ մուզայիգանըն նիհաեէթ տէրէճէսինէ վարըրըմըշ իտի, պինաէնալէյհ, սայէեի մուատէլէթվաեէի հազրէթի խիլաֆէթբէնահի տէ Շգօտրանըն վիսալը չաքէրանէմ իլէ պէրապէր, պու հալը էսէֆ իշթիմալըն րէֆ ու իզալէսի իլէ, թամիմ վէ թէէյիտի էմնիյէթ, վէ հուսուլը իւմրանիի մէմլէքէթ էսպապը Նազարը միւթալաաեա ալընմըշ վէ պունուն չարէյի եէկեանէսի կէօրիւնէն սուլհու ումումինին հուսուլի իչին, պագը վէսայիլ իլէ ճէլպ օլունան ճէպալ րուէսասընըն, միւթէնէֆֆիզանը էհալինին պու եօլտա ամալ վէ էֆքեարընըն չալըշըլարագ, պիր չօղունուն մուվաֆագաթը հասըլ օլաճաղը անլաշըլմըշ օլմաղլէ, օլ պապտէ վագըը օլան արզ ու իսթիզանէ ճէվապըն, Պապը ալի ճանիպի սամիսինտէն ալընան էմր ու մէէզունիյէթ իւզէրինէ, պիլ ճիւմլէ Շգօտրա վէ հավալիսի էրքեանը վիլաեէթ վէ իւմէլտա վէ մէէմուրինի միւլքիյէ վէ ասքէրիյէ վէ րուհսայի րուհանիյէ վէ մուէթէպէրան վէ ճէպալ րուէսասընըն վէ աղալարը վէ սէֆիլէ էֆրատընըն պիլ ճիւմլէ էհալի պու սուլհու իզաիյէ, պու մէճլիսի ումումիյէ հազըր պուլունտուգլարընտան, պէր մուճիպի էմր ու ֆէրման պիլանուն մէճլիսէ տախիլ պիլէ տիւզէն իսթիքշաֆի հիլաֆ իյլէ, պինաէն Թէֆքիւր ու Թէֆհիմ, Շահանէ, վէ պինլէրճէ էհալի, Շգօտրա հիւքիւմէթ գօնաղը մէյտանընտա ճէլպ ու ճէմ իլէ, ամալ վէ նիյեաթը խայրիէթ աեաթը հազրէթի թաճտարինին պիրի վէ էն պիրինճիսի, թէպաայի Շահանէնին հուսուլը ասայիշ ու էմնիյէթի, վէ քէմալը սէրպէսթի իլէ, քէսպի րիֆահ ու սաատէթի գայիրէսինէ մաթուֆ օլտուղունտան, վէ Շգօտրանըն իւմրանիյէ տէրճէսի իլէ, գայրի միւնասիպ օլարագ, Նազարը թէէսսիւֆլէ միւշահատէ օլունան թէքէննիի թիճարէթ վէ մամուրիյէթի իսէ, էհալինին նէքսիկէրինէ օլան էմնիյէթսիզլիկինտէն թէվէլլիւտ իթմիշ իտիկինտէն, ուսուլը ճարիյէեսի վէճհիլէ, պու տավալարըն սուլհէն թէսվիյէսի հիւքիւմէթ իրատէսի օլտուղու, վէ պունա իթթիֆագ էյլէմէյէնլէրին, հագգլարընտա մուամէլէեի շէտիտէ իճրասըյլա մաճպուր գալընաճաղը, ճէզաի թէրթիպ իտիլէճէկի, սօնրա իսէ չուզեաթա սիրայէթ իլէ խաքքեարը ճէլպ օլունուր թէճաուզ իսթէնմէյէճէկլէրի վէ սաիր պէէան վէ իֆհամ օլունտուղունտան, էհալինին պէքեարը գապիլէ պիլէ, գապիլէ մէնսուպլարը, գան տավալարը եաթըշըլմաղլէ, հէմէն գապիլէ էտէնլէր սուլհէ րազը օլտուղլարը, վէ կէօսթէրտիկլէրի ճիէլէրին իճապը վէճհիլէ գապուլ օլունտուղուտան, պու գան տավալարընըն սուլհէն թասֆիեէսինէ պաշլանըլմըշ վէ պէշ կիւնտէ, էհալինին սէվինչլէրի վէ մէմնունիյէթլէրի գէնտին գապիլ օլմայաճագ տէրէճէտէ գայտէտի. վէ պէր վէճհի իգթիզայէ պէքիւրտաէմիր, սամէ հալը, վէ եէտտի կիւն տախի. ... տավալար պիլաքէրարը ման իմտի հալ վէ թէսվիյէ էտիլէրէք, սուլհէ րապթ օլունարագ, պիլ ճիւմլէ գապիլէլէր պէյնինտէ գանուն ու ուլֆէթ թէվէլլիւտ իթմիշ օլտուղունտան, պինաէնալէյհ էհալինին հիսիյաթ էթմէքտէ օլտուղու մէմնունիյէթ իլէ, պիր թագըմ աէգըլար ու տուպարտէն, գընկեալար ճէմանէտէ քիւրէվիլէրէք, վէ իքի թարաֆ ատէմլէրի պիրպիրլէրինի գուճագլայարագ, Ասգերի վէ րուհանի վէ մուլքի էրքեանը վէ էյտանէ ... վէ էշրաֆ վէ իւմէրայի ճէմագաթ, կէօկիւսլէրի աչըլարագ, միւշարիլէյհ հազրէթլէրինին ... ճէզայի գապիլէ ... Թէշաքքիւր ու տուայ էտիլէրէք, սէֆրէթ պէրսէյէլէր, Շգօտրա միւշիրի Թահիր

տախի, բատիշահըմ չօգ եաշա նիտայի իճապէթ ինթիմայէ իլէ, մուլլայի էալէայի իմլա, վէ պիրաէ րէսմի կէչիտ իճրա էտէրէք, իրատէյի սէնիյէեի հազրէթի Բատիշահինին թէպլիղինէ, պու սուրէթլէ խիթամ վէրիլտիկինին, վէ պու իճրայի ճէսիմ ու մուհիմին միւճէրրէտ մուվաֆֆագըյէթըը ճէլիլէ հազրէթի Շէհէնշահիտէն պուլունտուղունուն, էտէպէյի ուլիեայի խիլաֆէթբէնահիյէ արզ պույրուլմասը մաօրուզտուր սամիյէլէրինտէն պիր խասսա րէճա վէ իսթիրհամ էտէրիմ, օլ պապտէ, ֆի 16 Նիսան սէնէ 1303։

Վալի վէ գումանտանը
Շգօտրա միւշիր Թահիր

—

ՐԷՍՄԻ

Մէրիէեէթի աճքեամըյէ պիլիօ-թիզան, իրատէյի Սէնիյէեի ճէնապը Բատիշահի չէրէֆմիւթէալլիւգ պույրուլան, Թաբու Թալիմաթընըն Թատիլ օլունան 15ինճի պէնտին սուրէթի տիր։

15ինճի պէնտ. հէր գարիէեէնին հավի օլտուղու արազինին ֆէրազ ու ինթիգալը, վէ խուսուսաթը սայիրէսի, Թապի օլտուղու գազա մէրքէզինտէ իճրա օլունաճագը կիպի, օ գազանըն Թապի օլտուղու լիվա վէ վիլաեէթ մէրքէզլէրինէ տախի, ֆէրաղ Թագրիրլէրի իսթիմա օլունապիլիր, անճագ պու Թագրիրլէրէ ֆէրաղ օլունաճագ արազինին տօլայը, Փարիզին տէյնի միւրիսի օլմադըը, վէ արազինին մէզքիւրէնին պիր սէպէպլէ մահֆուզ պուլունմադըը մահէլլինտէն պիթ Թահգիգ սապիթ օլտուղտան սօնրա, իսթիմա օլունուր, վէ Թահգիգ եօլընտա միւզաթաթիէ, սիւրաթը միւմքինէ իլէ իֆա գըլընըր. Թաբու Նիզամնամէսինին 16ընճը վէ 18ինճի մատտէլէրինտէ պէեան օլունտուղու վէճհիլէ, սանճագ մէրքէզինտէ Թահգիգաթը վէ եախօտ միւզայէտէսի իճրա օլունաճագ, վէ Տէրսաատէթտէ միւզայէտէյի միւզաքէրէսի իճրա օլունմագ լազըմ կէլէն արազի հագգընտա, նիզամնամէ մուճիպինէ, իճապ էտէն մուամէլաթըն իճրասընտան սօնրա. պէրվէճհի մուհարրէր մահէլլինէ իլմուխապէրլէրի Թանզիմ օլունաճագ տըր, ֆի 7 րէպիւլախըր սէնէ 1304, վէ ֆի 22 քեանունի էվվէլ սէնէ 1302, իչպու ուսուլ Սէլանիք վիլաեէթի մէրքէզինտէ 89 Թարիխինտէն պէրու ճարի օլմասընա մէպնի, հիւքմիւ Թատիլ լայիհըն օրաճա տախի Թարիխի մէզպուրտէն պէրու ճէրէեանը իտէն մուամէլէեէ շիմուլի օլաճաղը իլան օլունուր։

—

. . . Միւէլլիֆ.

Գայսէրիյէտէն, ապրիլ 14 Թարիխլի պուրատա պիր տօսթումուզա եազըլան պիր մէքթուպտա, ամթիտէքի չայեանը Թէէսսիւֆ վուգուաթլար օգունմուշ տուր: Շէօյլէ քի, պունտան ազ տէմ, Թապուր աղասընըն պիր քիւչիւք չօճուղու, չարչու օրթասընտա ալէնէն կեավուր... տիյէրէք տարպ իյմէքսինտէն, վէ պիրա միւճատալէ գալմասընտան, վէ 14 եաշընտա պիր խրիսթիեան չօճուղունուն իսլամիյէթի գապուլ իթմէքսինտէն տօլայը, պիր Թագըմ սօֆթալարըն հիւքիւմէթ գօնաղընա կիտէրէք, պագը նիւմայիշլէրտէ պուլունուպտա ճէզա կէօրմէմէկէրինտէն, պագըշլար ճէսարէթ սլարագ, էօյլէ Թաշլամագ... միւսիւլմաննապէճա հալլէր վուգու պուլունտուղու կիպի, պու տէֆա տախի, պիր Թագըմ ճահիլ տէլիգանլըլար, պիւր սիլահ վէ սէրհօշ օլտուգլարը հալտէ, սապահլարա գատար սօ-

գագ սօգագ տօլաշարագ րասթ կէլէնի եարալատըգլարը, վէ պիր ատէմի, Դատիրին-ֆուրունու էօնիւնտէ գաֆասընտան վէ ումուզունտան ճէրհ իյլէտիքլէրի, վէ պատէմա Պաճալը—օղլու սարայ պիրիսինի եարալաեարագ, իրմէսի կիւնիւ տախի, խանէսինէ կէլէն միւսաֆիրինի, էվինէ կէօթիւրմէքտէ օլան պիր պիչարէեի, օ տէրէճէ գամա իլէ եարալատըլար քի, գուլաղը քէսիլմիշ, վէ քէնտիսի տէ պաշըլը եէրէ տիւշէրէկ գամաչըլար վէրգումեանէ Թիրեաքընը իչիտէրէք, գօչուշուպ էվինէ կէօթիւրիւլիւր իսէտէ, հարիհլէրտէն քիմսէեի պուլամագլար։ Գունտան պաշգա, պիր գաչ չագըլլար, մարթըն 28ինճի ճիւմա իրթէսի, կիճէսի սաաթ 4 պուչուգտա, Գայսէրիյէ միւթէպէրանընտան Օսարգեան Կարապետ աղաեը, Պաղչէ-պաշընտան կէլիր իքէն, պիւր սիլահ օլարագ գարշըսընա չըգըպ, իւզէրինէ պուլունան սաաթընը վէ քիւրքինիւ սօյմուպ ալըրլար, վէ պունատա գանաաթ իթմէեիպ պիր Թապանճա տախի աթարլար իսէ, համտ օլսուն քի, Թապանճա աթէշ ալմամըշ տըր։ Եինէ այնի կիճէ, Պաեբը պաշընտա, պիր հայտուտ, իքի կէնճէ րասթ կէլէրէք սօնուպ 67 ղուրուշ բարաստընը գասպ իտէրլէր. ևինէ էրթէսի կիճէ, Գըշըլ-գարուտա, պիր գաչ էվէ կիրէրէք սըգլար կիրիպ, պիր Թագըմ էշեա ալարագ սավուշմուշլար տըր։

Պիր գաչ իսլամլար, պաշգա պիր իսլամա խասըմլէշէրէք, վէ անըը ին թիգամ իչին, իպրամը մուհաքքէմ իտէրէք քէյֆ իթմէք իզրէ, պիր կիւն Սագ տէնիլէն մահէլլէ կէօթիւրիւրլէր, վէ օրատա պիր միւտտէթ օյնատըպ սըչրատըգտան սօնրա, պիչարէեի վուրուրլար, վէ տահա սօր իքէն պէրթիլէրին արասընա վազ իտէրլէր վէ պէրթիլէրէ աթէշ վէրէրէք զէվալլըը չաթըր չութուր եագարլար, վէ եանըղընտա պուլունան փաքըչէեէ տախի չարթ իթթիրիլէր իսէտէ, օ տախի չէքիրէ կէլիթիրքտէ, հիւքիւմէթէ կիտիպ իպլաղըը քէյֆիյէթ էյլէր։

* * *

ՄԱՂՆԻՍԱՅԻ ԲԱՐԵՋԱՆ ՎԱՐԴԱՊԵՏԻ ԳՈՐԾԵՐԸ

(5855 Նը—ի—Էեէ—Դ—ւՆ Ղ—Է—ը—ԷԷ)

Վերոգրեալ գիրն կարդացուելէ անմիջապէս յետոյ առաջարկեց մեր վարդապետ՝ որ նախ առժամանեկեայ դիւան մը կազմուի, և ապա ներկայիցմէ ընտրուին 6 անձեր որք կազմեն ընտրող ժողովոյ անդամներն, և որք միանալով Նախորդաց հետ պատրաստեն ընտրելեաց եռապատիկ ցանկ մը. դիւանը կազմուեցաւ բերանացի կերպիւ, այլ երկրորդ առաջարկն մերժուեցաւ ամանց կողմէ սա պարբերութեամբ որ առանց ընտրող ժողովոյ, ներկայք պատրաստեն ընտրելեաց ցանկն և քուէարկութեան հանեն Նախորդ Թաղականք միայն. այլ մեր վարդապետ պնդեց իւր առաջարկին վրայ և անոնք ևս չունենալով իւրեանց զօրաւոր կուսակիցներ, սկսաւ քուէարկութիւն բստ առաջարկի Տաճպալըեանի. վեց անձեր աստիճանաւոր տուացան բարձրագոյն քուէներն, այլ այդ անձերէ երկուքն միայն ստացած լինելով բացարձակ քուէներն՝ մնացեալ 4 անձանց վրայ նորէն քուէարկութիւն կատարուելու առաջարկութիւն եղաւ վարդապետի կողմէ. սոյն կրկին քուէարկութիւն ևս եղաւ. թէպէտ դէմ գնողներու, այլ կարեւորութիւն չը տրուելով յաջորդներէն 4 ընտրեալներ ևս աւելցուելով կատարուեցաւ կրկին քուէարկութիւնն, որոյ են չահելով համեմատական քուէն, 6 անձերն հաստատուեցան ներկա-

յից ստորագրութեամբ և Նախագահին վաւերացմամբ իբրեւ ընտրող ժողով, որք նոյն իրիկուն իսկ անմիջապէս գործի կսկսին և խորհրդակցելով Նախորդ Թաղ. խորհրդոյ հետ՝ կը պատրաստեն ընտրելեաց եռապատիկ ցանկը այբուբենի կարգաւ։

Հետեւեալ օրն ցանկն կախուած տեսնուեցաւ ի դուռն եկեղեցւոյ, և ըստ ազդարարութեան քարոզչին եկեղեցւոյ մէջ՝ ամեն ոք կը պատրաստուէր իւր քուէն տալու համար։ Աստ կուզեմ վիճակագրական տեղեկութիւն մը հաղորդել Ձեզ Մաղնիսայի վրայ, այն նպատակաւ որ կատարուած քուէարկութեան վրայ լաւ դատողութիւն ընէք։

Մաղնիսայի Հայք ինչպէս գիտէք 2 թաղի բաժնուած են վերին թէ վարին, վերի թաղի Հայք բաժնըւած են իբր 100 տունով, և զատ եկեղեցի ու զատ Թաղ. խորհուրդներ ունին, հետեւաբար չեն մասնակցիր վարի թաղի Հայոց սոյնպիսի քուէարկութեանց, որով այս վերջինք իրենց քուէներով կընտրեն իւրեանց թաղական պետերն, կը բաղկանան 450–500 տուներէ, որք 800 ընտրողներ կրնան ունենալ, բայց ժողովրդեան անտարբերութեան համար իւրաքանչիւր քուէարկութեան ժամանակ հազիւ ունեցած են 200ի չափ քուէարկուներ, իսկ վերջերս այսինքն հրաժարեալ թաղականաց ընտրութեան ժամանակ 150 քուէարկուներ, այլ սակայն այս անգամ պիտի զարմանաք երբ ըսեմ թէ 109 քուէարկաց քըւէներով ընտրուեցան ներկայ նորընտիր թաղականութիւնը, և ընտրըեալք շահեցան Ա. 91, Բ. 84, Գ. 72, Դ. 72, Ե. 69, Զ. 63, Է. 45 և ութերորդ մը 44 քուէ և այլք յաջորդաբար շահեցան սակաւաթիւ քուէներ։

Պիտի հարցնէք անշուշտ թէ վերջնոյն այս տարբերութիւն ուստի՞ յառաջ եկած է։ Բացատրեմ։ Առաջին պատճառն է տիրող խըռովութիւններն և Բ.ն ինչպէս վերը իմացուցի ժողովրդեան անտարբերութիւնն, ուստի, ինչպէս Նախորդ թաղականաց ընտրութեան ժամանակ, նոյնպէս և անոնցմէ առաջ եկած ամեն ընտրութեանց ատեն, իւրեանց քուէներն անձամբ չբերող Ճգչայնոց համար Ազգային գործակատարն (քեհեա) անձի մը ընկերակցութեամբ անոնց խանութներն երթալով կը ժողվէր քուէները և յատկապէս պատրաստուած և կնքեալ արկղիկի մը մէջ ամփոփելով զանոնք կը յանձնէր ընտրող ժողովին՝ որք ևս քուէարկութեան կատարուելու օրն միացնելով միւս քուէտուներու հետ կը կատարէին քուէարկութիւնն. այս էր ահա տեղւոյս սովորութիւնը քուէարկութեան նկատմամբ՝ այլ այս անգամ զանց առնուեցաւ այս եղանակ չը գիտեմ թէ դիտմամբ էր եթէ ոչ ապօրինաւորութիւն համարուած էր, սա չափը միայն գիտեմ և կըսեմ որ եկեղեցւոյ դուռը կը նըստէր Ազգային գործակատարը, և ժողովրդէն քուէներ կը ժողվուէր, գրել չգիտցող կամ չուզող անձանց քուէներն ինք գրելով հետեւեալ կերպիւ։ – Քուէ պիտի տա՞ս, – պիտի տամ. – ահա քեզի թուղթ, – դուն գրէ. – էհ, շատ աղէկ ո՞վ գրեմ, – գրէ ճանըմ «պիր աթ պիր տէվէ մի պու» – այս ինչը գրե՞մ, – գրէ՛, – սա ալ գրե՞մ, – գրէ՛, – սա ալ աղէկ է, ա՛ս ալ գրէ, վերջապէս հետզհետէ իւր ուզած մարդիկն կը գրէ և կը նետէ իւր քովը դրուած արկղին մէջ, գրեթէ 30-35ի չափ, եւ անդին ալ վարդապետի ջերմ համախոհներէն (վարդապետի ամսականն հաւաքող) մէկն ալ թղթէ թուղթ, սրճարանէ սրճարան՝ վարդապետեան կուսակցութեան քուէներ կը հաւաքէ, և այս կերպով ջերմ վարդապետեաններէ նոր թաղականութեան խմբակ մը կը կազմուի, և որոց անունները զըրկուելով Թեմիս առաջնորդ Մելքիսեդեկ սրբազանի կը վաւերացուին և գործի կսկսին ընտրութենէ գրեթէ 15–20 օր յետոյ։

Հոս չմոռնամ յիշել որ Նախորդ թաղականներէ թէեւ երկու հոգի ևս ընտրուեցան, այլ միայն մէկը ընդունած է, այն ալ ջերմ պաշտպանն է վարդապետին և ձկնորսաց ալ պարագլուխն է, որովհետեւ ինք գինեպան ըլլալով՝ ամբողջ ձըկնորսք իրեն գինետունը կը հաւաքուին՝ խորհրդակցելու համար Ազգային խնդրոց վրայ՝ օղիի գաւաթներ պարպելով։

Իսկ միւս անդամներուն մէջ կան մի քանիք որք արդէն Թաղ. խորհրդոյ պաշտօն վարած են, բայց մի քանիք ալ երբէք անդամակցած չեն։

Գալով անոնց գործառնութեանց նկատմամբ՝ ներկայ Նորընտիր Թաղականք երբ գործի սկսան, Ազգային որ և իցէ ընտանեկան խընդիրներով զբաղելէ յետոյ կընտրեն Տնտես. և Հոգ. խորհրդըները։ Տնտեսական ընտրեալներէ 3 անձինք միայն սիրով ընդունեցան իրենց տրուած պաշտօնը և սկսան գործել...։ Իսկ Հոգաբարձու ընտրեալք չընդունեցին՝ չկրնալ ստանալուն համար այն առանձնաշնորհումները զորս կը խնդրէին Թ. խորհուրդէն, որով Թ. խորհուրդը ստիպուեցաւ կրկին ուրիշ անձեր ընտրել ի Հոգաբարձութեան՝ որոցմէ մէկն միայն ընդունելով կը պահանջէ Թ. խորհուրդէն որ իրեն յարմար օգնականներ ընտրեն ի պաշտօնավարութիւն Հոգաբարձութեան։ Վերջապէս այս վերջինին վրայ երեք ևս կընտրուին որք այն ինչ կընդունին և կը ներկայանան վարժարանաց՝ ահա անմիջապէս կը լսուի անոնց ևս հրաժարումը. պատճա՞ռ, անոնց պատճառը քիչ մը հետաքրքրաշարժ պիտի երեւի Ձեզ, որովհետեւ՝ Աքլօր եղբայրի պատմութեան մէջ լուացարար Նարմէրի տրուած պատուէրներու նըման (*) 3 պատուէրներ կը տրուին այս Նորընտիր Հոգաբարձու երիտասարդներուն՝ Ա. Թաղ. խորհրդոյ հրամանէն դուրս չելնել, Բ. վարդապետին գործին չխառնուիլ, և Գ. աղջկանց վարժարան չայցելել, երեւակայեցէք այլ ևս Հոգաբարձուաց վրայ բրած ազդեցութիւնը այս պատուէրներու, որք սակայն քաջաբար պաշտպանելով զիրենք և հարուածելով անոնց տկարամըտութիւնը հրաժարեցան անմիջապէս, և դպրոցքն դարձան անդրէն ի նոյն վիճակ ուր էին յառաջն։ Գալով Թաղ. խորհրդոյ, անոնց առաջին գործը ճիշդ և ճիշդ Սողոմոնի դատին հակապատկերն է, զի Սողոմոն անով իր իմաստութիւնը յայտնած է, իսկ Նորընտիր Տնտես. խորհուրդը՝ որոց հետ մաս ունի նաև Թաղ. խորհուրդը, յայտնած են իւրեանց յիմարութիւնը և տըգիտութիւնը, պարզեմ։

Երբ Նախորդ Տնտես. խորհուրդը ցրուելով՝ անոնց գանձապետը միայն կը վարէր Տնտ. խորհրդոյ ամբողջ գործերը, այդ անձ ծախելտալով եկեղեցւոյ կալուածներէն տուն մը, այն ստակով թաղիս Մալթա ըսուած փոքր շուկային մէջ եկեղեցւոյ ունեցած մի խանութը ամբողջովին աւերելով նորա տեղ կը շինէ սրճարանաձեւ շէնք մը՝ տակէ գրեթէ 4–5 ամիս առաջ, մինչեւ վերջին օրերս բաւական անձեր վարձելու փափաք կը յայտնեն, այլ գինը չհամաձայնելով կը մնայ, այն ատենները տեղւոյս ընթերցատան վարձքի պայմանաժամը լրացած ըլլալով՝ նորա գործադիրք կը խորհին որ կամ վարձքը նորոգեն կամ ուրիշ տեղ մը վարձեն, այլ թէ ուրիշներ և թէ նոյն իսկ այդ յարկը շինել տուող վերոյիշեալ Տնտ. խորհրդոյ գանձապետն (որ այժմ թաղական է) կստիպեն զգործադիրս որ այդ շէնքը վարձեն իբր ընթերցավայր գործածելու համար, գործադիրք կը հաւանին այս խորհուրդին, և յիշեալ անձին թելադրութեամբ կը ներկայանան Թաղ. խորհրդոյ, որք ևս հաճութիւն տալով գործադրաց առաջարկութեան՝ սակարկութիւնը կը վերջացնեն երկուց կողմանց հաւանութեամբ տարեկան 25 արծաթի վարձով, սա պայմանաւ սակայն թէ դրամին 10ն արծաթը մէկ ամիսէն և մնացեալն երկու ամիսէն վճարելի պիտի լինի. այս որոշման վրայ թաղականք և տնտեսականք կը խոստանան հետեւեալ երեկոյ որ էր երկուշաբթի բանալին յանձնել և ամեն բան լմնցնել որով և ընթերցատան գործադիրք ուրախութեամբ և վստահութեամբ մեկնեցան։

Հետեւեալ երեկոյ թաղականութիւնք նիստ չկազմեր՝ գործադիրք սատ անդ կը վազեն վերջնական խօսք և գործադրութիւն պահանջելու, ոչ ոք կ՚ունկնդրէ, երեքշաբթի օր անուղղակի կերպիւ առաջարկութիւն կը լինի գործադրաց Տնտ. խորհրդոյ կողմէ որ եթէ կենան այդ շէնքը բռնելով՝ աւելի ծախսեր ընելէ, զի ազգը կը խորհի եկեղեցւոյ մի անկիւնը փառաւոր ընթերցատուն մը շինել (մեղր կուզեն քսել) գործադիրք կընդիմանան։

Վերջապէս, սիրելի բարեկամ, հետեւեալ օրը կը տեսնուի որ տարբեր անձ մը մաքրել շինել կուտայ այդ տեղը ըստ իւր քմաց, և կը լսուի թէ այդ անձը վարձած է տարեկան 26 մէճիտի, եթէ 30 ըլլար չէի այնչափ ցաւէր. մէկ արծաթի համար ամբողջ երիտասարդաց սիրտը ցաւցնել, թող որ օրինաց ալ համաձայն չէ, ինչպէս գիտէք կըրնայիք նա մանաւանդ գործադիրք ևս աւելցնել. տեսէ՛ք ահա գործունէութիւն, ահա Ազգասիրութիւն, տեսէք որ այս մարդիկ ազգին ստակ վաստկցնել կուզեն. գործադիրք շատ ի խոր լացեցան թաղականաց բռնած այս վատոգի ընթացքէն, բայց ինչ օգուտ, խոնարհին ձայնը չլսուիր, եթէ Աստուած օրինաւոր դատաստան չընէ. չեմ ուզեր առ այժմ աւելի երկարցընելով դրութիւնս ձանձրացնել ըզՁեզ, թէեւ կը տեսնեմ որ այժմ Ձեզ հաղորդելիք լուրերս երթալով ընդարձակուելու վրայ են՝ զանոնք ևս ուրիշ առթիւ Ձեզ գրելու համար ներողամտութիւն խնդրելով մնամ միշտ Ձերդ անձնուէր

բարեկամ

***

Պէրկամայ 1887 ապրիլ 12։

Կէրչի չու պալէատէքի մէքթուպ բէք ուզուն օլտուղունտան, չօգ իհթիմալ տիր քի, չօգլարը օսանճ կէթիրէճէքլէր տիր. լաքին, էհլի տիգգաթ իչին պէք պէք էհէմմիյեթլի վար տըր, չէօյլէ քի, Սահմանադրութիւնումուզ վար տըր տիէրէք քէնտիմիզի ալտաթմագտա իքէն, մէզգիւր նիզամնամէնին նէ հօլտա իճրա իտիլմէքտէ օլմասընը քեամիլէն թաստիգ իյլէմէքտէ տիր։ Վէ պունլարը եագըպ խապէր վիրմէքլիքտէ սայիր մէնֆաաթլար տախի վար տըր. Նասըլ քի պու տէֆա խապաթը կէօրիւլմիւշ տիւր. Մաղնիսաաքի օլ Շահպազեան տէնիլէն, վէ քիմսէյէն գօրգմազ իսթէմէյէն պիր վարդապետին, Վեհափառ Կաթողիկոս հազրէթլէրինէ, վէ հաթթա քիլիսէմիզէ գարշը իքի սէնէտէն պէրու իճրասընա ճիւրաթ իյլէտիկի հագարէթլէր, ազըպեթքեար Կրօնական Ժողովուն Նազըրը տիգգաթինը տավէթ իյլէտիկէնտէն, պու տէֆա, մէրգում վարդապետին, սէրիան պու թարաֆա կէօնտէրիլմէսինէ տայիր էմրի չըքմըշ կէօնտէրիլտիկի, մա մէմնունիյէթի աչըգ խապէր ալընմըշ տըր։

(*) Որովհետեւ այս Հոգ. անդամոց ոմանք առ Կրօն. ժողովն Զմիւռնիոյ ուղղեալ՝ զվարդապետն «ամբաստանող՝ հեռագրոյն հեղինակներն, էին ուստի Թաղ. խորհուրդն համարձակած էր վերոյիշեալ պատուէրներն տալու. մանրամասնութիւնքը յաջորդ նամակաւ կիմացնեմ Ձեզ։

ԻԼԱՆ

Մէշհուր բիանիսթլէրտէն իքմալը թէահսիլ իթմիշ օլան պիր Հայ օրիորդ, խանէլէրտէ օլան հանըմլարա, կէրէք խանէլէրինտէ վէ կէրէք Պէյօղլուտա քէնտի խանէսինտէ էհվէն պիր իւճրէթ իլէ բիանօ տէրսի վիրմէքլիքինտէն, արզու պույուրան զէվաթըն մաթպաամըզա իւմթար իլէմէսի իլան օլունուր։

BEAUTÉ du VISAGE
PAR LE LAIT ANTÉPHÉLIQUE

ԼԷ ԱՆԹԷՖԷԼԻՔԻՆ
ԵՒԶԷ ՎԻՐՏԻԿԻ ԿԻՒԶԷԼԼԻՔ

Եիւզտէ պուլունան լէքէլէրի, տամղըճըգլարը, սիվիլճէլէրի, գըրըշըգլըգլարը վէ էմսալլէրինի տէֆ իտիպ, վէ Թապիի կիւզէլլիկինի, վէրարալղըղընը վէ Թազէլիկինի հըֆզ իչին հիչ բիր շէյ լէ Անթէֆէլիք իլէ Կանտէս իսթիմալի իլէ մէյլի տիրլէր. պունլարըն մէնֆաաթընը, վիճտանլարը եարղուն օլանլար իլէ սիննինի ալմըշ պուլունանլարըն պիլէ կէօրէճէքլէրի պի իշթիպահ տըր։

Մէգպիւլ մուալիճէլէր, Բարիստէ Պուլվար Սէն Տընիտէ վագը 26 նումէրօլու Գանտէս մաղազասընտա, վէ պուրատա տախի Մ. Գանծիւք պիրատէրլէրին Պէյօղլուտա վագը էճզախանէլէրինտէ, վէ սայիր էճզախանէլէրտէ պուլունմագտա տըր։

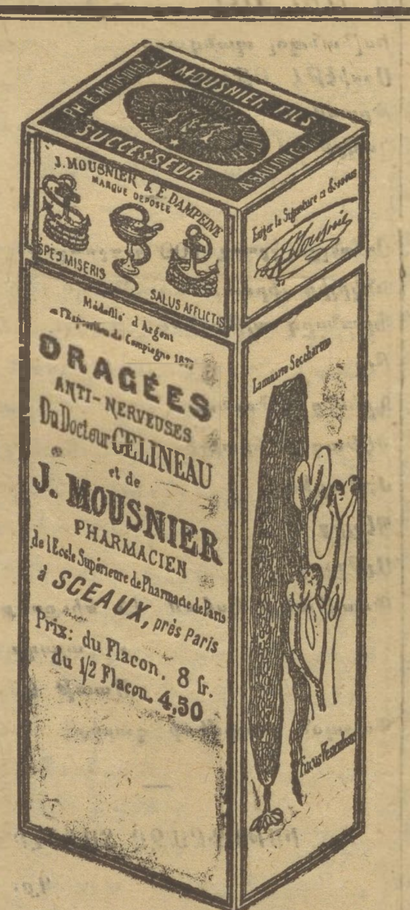

ՍԻՆԻՐԷ ՏԱՅԻՐ ԻԼԼԷԹԼԷՐ
ՍԱՐԱ ԻԼԼԷԹԻ

Իշպու ժէլինօ թէսմիյէ օլունան շէքէրլամէլէր, սինիրէ տայիր իլլէթլէր իչին, էն զիյատէ շիֆապախշ պիր մուալիճէ տիրլէր։ Սարա իլլէթի իչին, հէր նէվի մուալիճէտէն զիյատէ գուվվէթլի, թէէսիրլի, վէ ֆայիտէլի տիրլէր։

Պու շէքէրլամէլէր, ալէլ խուսուս պաշը զէմանլէրտէ, գատընլարըն իզթիրապընը մուճիպ, վէ տէրէճէյի նիհաէտէ թէէսիրի վէ հիտտէթէ տուշար օլուպ, թարաֆ ու էթրաֆլարընը հիւզն ու մէլալլարը օլան ֆէնալըղը, ֆէվգէլատէ սուրէթտէ տէֆ վէ իզալէ իտէրլէր։

Պուտուն թէքմիլ շիշէսի 8 Ֆրանգ, վէ եարըմ շիշէսի տախի 4 1/2 Ֆրանգ տըր։

Պէյօղլուտա վագը Մ. Գանծիւք պիրատէրլէրին Պրիթանիք նամ էճզախանէլէրինտէ, վէ Իզմիրտէ տախի Մ. Մարդ Գանծիւք էճզախանէսինտէ պուլունուր։

SIROP DE BRIANT

ՍԻՐՕ ՏԸ ՊՐԻԱՆ

Բարիսդէ էճզախանէսի, Րիվօլի սօգագ Ն. 150.

Իշպու շուրուպու, Թապիպլէր էպի սէնէտէն պէրու, կէօքսիւս հասթալըգլարը, վէ էօքսիւրիւք, վէ Նէզլէ, վէ պրօնշիթ, վէ գաթար, վէ կրիփ վէ սայիրէ իչին թէրթիպ վէ թէնսիպ իյլէմէքտէ տիրլէր։ Մէզքիւր շուրուպ զիեատէ շաբուգ թէէսիր իտիպ, վէ զիեատէ լէզիզ, վէ զիեատէ էհվէն մուալիճէլէրտէն պիրի տիր։

Շիշէսի 2 Ֆրանգ 25 սանթիմ տիր։

Շու աթիտէքի իմզասը տիգգաթ օլունմալը տըր։

Պէյօղլուտա Մ. Գանծիւք պիրատէրլէր էճզախանէսինտէ պուլունմագտա տըր։

ՍԱՀՀԷԹԻ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷՆԷ
ԱՆԹՈՒԱՆ ՏԷՎԼԷԹԵԱՆ
ԷՃԶԱԽԱՆԷՍԻ

Պու աէֆա, բաղպէթլու էհալիէ պիր խըտմէթի մուֆթէխիրէ օլմագ իւզրէ, Իսթանպօլտա Օգճուլար պաշընտա, պալմուտ ճուլար գարշըսընտա, 33 նումէրօլու պիր մուքէմմէլ էճզախանէ թէէսիս վէ բիւշաթ իթմիշ տիր, վէ պու կիպի օլան թէէսսիսաթտա պիրինճի մէվգի գըլըր հայիզ օլմասընա, վէ միւթէպէր էհալիմիզին էմնիէթի քեամիլէսինէ մազհար, վէ մուհաֆազայի սըհհիյէսինէ հէր վէճհլէ էլվէրիշլի օլմասընա հէր պիր կիւնա ֆէտաքեարլըգ տիրիղ օլունմամըշ տըր։

Իշպու էճզախանէմէ, հէր կիւն, Պէյօղլու ամերիքեան հազըգ ասըրտան Յօգթօր Թիրեաքեան էֆէնտի սաաթ 7 տէն 9 ա գատար, վէ Յօգթօր Ա. Թէրզիեան էֆէնտի տախի սաաթ 7 տէն 11 է գատար պուլունաճագլար տըր. Յօգթօր Թէրզիեան էֆէնտի կէօզիւս, սինիր, ֆրէնկի, վէ պու կիպի խասթալըգլարը, ուսուլի մախսուսէ վէ աղ միւտտէթ զարֆընտա թէտավի իթմէքտէ տիր. ճիւմանակիլէրի տախի միւհիմ աճիլ խասթէլէրի մուայէնէ իտէճէք տիր։

Էճզախանէմէ թէշրիֆ իտէն զէվաթ, բէչէմալարընը ղաեէթ սիւրաթ վէ տիգգաթ իլէ իմալ իտիլիպ ֆիաթլարը տախի ղաեէթ էհվէն օլմասընտան մէմնուն օլաճագլար տըր։ վէ հէր նէվի ալաթ վէ էտվայի թըպպիէ, վէ Նօրվէճիանըն խալիս Մօրինա պալըգ եաղը, վէ չէլիքլի վէ չէլիքսիզ պուլունաճագլար կիպի հէր նէվի գընագընալը վէ չէլիքլի շարապլար, վէ Պօրթօ, վէ Մալագա, վէ Մարսալա շարապլարը, վէ մատէն սուլարը, վէ Գօլօնեա սուլարը, վէ իքսիրլէր էհվէն ֆիաթ իլէ սաթըլմագտա տըր։

Շէհրիմիզին մահիր տիշճիլէրինտէն ժօզէֆ էֆէնտի Պիլլօրեան, եէնի ուսուլ իւզրէ տիշլէր իմալ իտիպ, վէ տիշ խասթալըգլարընը թէտավի իթմէքտէ տիր։

Peptonate de Fer de Catillon

ԲԷՓԹՕՆԱԹ ՏԸ ՖԷՐ ՏԸ ԳԱԹԻՅԵՕՆ

Էսկի գուվվէթի եէրինէ կէթիրմէք իչին զաէֆէթէ գուվվէթ վիրիճի, վէ հազմի գօլայ, չէօյլէ քի, միտէեէ ասլա եօրղունլուգ վիրմէզ էթ վէ տէմիր տիր։
Պու մուալիճէ, գանըն ազլըղընա, գայիֆլիկինէ, իշթահսըզլըղա, վէ ումումէն գայիֆլիկէ վէ էմրազինէ գարշը պախշը շիֆա օլմագ իւզրէ թէրթիպ օլունմուշ, վէ պիւեիւք մէնֆաաթը կէօրիւլմիւշ տիւր։
Պէյօղլուտա Մ. Գանծիւք պիրատէրլէրին էճզախանէսինտէ պուլունմագտա տըր։